

26 Nisan 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki yazılı soru önergemın Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Sayın Bülent Arınç tarafından yazılı olarak yanıtlandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Oğuz Oyan
İzmir Milletvekili

Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına dair Kanun T.B.M.M.'nce 15.04.2010 günü 5981 kanun numarasıyla kabul edilmiştir. Bu kanuna göre Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından iki adet vakıf üniversitesi kurulmuştur. Bunlar: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ile Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi'dir. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesini beş adet mazbut vakıf kurmuştur. Bu vakıflar şunlardır:

- 1- İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Han Mazbut Vakfı
- 2- Sinan Ağa Bin Abdurrahman Mazbut Vakfı
- 3- Nurbanu Valide Sultan Mazbut Vakfı
- 4- Hatice Sultan Mazbut Vakfı
- 5- Hacı Abdulaziz Ağa Mazbut Vakfı

Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi'ni kuran üç adet mazbut vakfın isimleri ise aşağıdaki gibidir:

- 1- İstanbul'da Bezm-i Alem Valide Sultan Mazbut Vakfı
- 2- Silahtar Abdullah Ağa Mazbut Vakfı
- 3- Abdulhamit Sani Mazbut Vakfı

Bu kanunla, 8 (sekiz) adet Mazbut vakıf adına 2 (iki) adet vakıf üniversitesi kurulduğu görülmektedir.

Vakıflar Kanunu'nun 14'ncü maddesi gereğince vakfiyelerindeki şartların yerine getirilmesine fiilen veya hukuken imkân kalmaması halinde, vakfedenin iradesine aykırı olmamak kaydıyla mazbut vakıflar, genel müdürlüğün teklifiyle, vakıflar meclisi vakfiyelerindeki şartları değiştirebilmektedir. Anlaşıldığı kadarıyla, Vakıflar Genel Müdürlüğüne mazbut vakıfların temsilcisi sıfatıyla üniversite kurulmasına Vakıflar Kanunu'ndaki 14'ncü madde dayanak gösterilmektedir. Bu maddenin iptali için C.H.P. tarafından daha önce Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur. Mevcut yasal çerçeve içerisinde konu incelendiğinde, söz konusu mazbut vakıfların hayri amaçları fiilen ve hukuken imkânsız değildir. Zamanın vakıf kurucuları vakfı kurarken ileride bir üniversite kurulmasını istemiş ve bunu düşünmüş olmaları da mümkün değildir. Vakıf malvarlığının tamamının bir üniversite için harcanması vakfın diğer amaçlarının yerine getirilememesi anlamına gelmektedir. Bu durum, üniversiteyi kuran vakıfların faaliyetlerine temelli olarak son verilmesi sonucunu doğurmaktadır. Mazbut vakıflar adına Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün üniversite kurma yetkisi bulunmamaktadır. Geline nokta kurulan iki üniversitenin de yasal ve anayasal dayanaklarının olmadığı kanaatine varılmıştır.

Fakat, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yetkisiz olduğunu, yapılan işlemin anayasal dayanağın bulunmadığını düşündüğümüz iki üniversite için, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce Vakıflar Meclisine teklif götürüldüğü, Vakıflar Meclisi tarafından da söz konusu teklif çerçevesinde iki adet vakıf üniversitesi kurulmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

1 - Söz konusu vakıf üniversitelerinin kurulmasına ilişkin vakıflar meclisi kararları mevcut mudur? Üniversite kurulmasına ilişkin alınan Meclis Kararları daha önce iptal edilmiştir. 21.04.2009 tarih ve 204/194 sayılı Vakıflar Meclisi kararı niçin iptal edilmiştir ve niçin tekrar karar alınmasına gerek duyulmuştur. Bu meclis kararlarına dayalı olarak, belirlenen her iki üniversitenin Mütevelli Heyet üyeleri kimlerdir?

2- Bu iki vakıf Üniversitesi Mütevelli Heyeti Üyeleri belirlenirken Vakıflar Genel Müdürlüğü'nü temsilen Mütevelli Heyete kim ya da kimler seçilmişlerdir? Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönetim kadrosu değiştiğinde, üniversite mütevelli heyeti içerisindeki Vakıflar Genel Müdür'ü temsil eden mütevelli heyeti üyeleri de değişecek midir? Bu değişime imkân sağlayacak nitelikte vakıflar meclisi kararları alınmış mıdır?

3- Yukarıda belirttiğim sekiz adet Mazbut Vakfın hangi taşınmazları söz konusu üniversitelere tahsis edilmiştir. Son beş yılda bu mazbut (sekiz adet) vakıfların gelirleri ne kadardır? Yine son beş yılda Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün yönettiği (İşletme ve İştirak gelirleri hariç) Mazbut Vakıfların toplam gelirleri ne kadardır? Sekiz adet mazbut vakfın gelirleri Üniversiteye tahsis edilen taşınmazlar nedeniyle, 2009 yılı kira gelirleri itibarıyla, Vakıflar Genel Müdürlüğü gelirlerinde ne kadarlık bir gelir azalmasına neden olacaktır?

4- Mazbut vakıfların tüzel kişilikleri üniversite kurma amacına uygun değildir. Anayasanın 130'ncu maddesindeki "vakıf" kavramı, Türk Medeni Kanunu'na göre kurulan vakıfları işaret etmektedir. Vakıflar Kanunu'nun 14'ncü maddesi dayanak gösterilip, vakıf amaçlarının, yasaya ve anayasaya aykırı şekilde değiştirilerek üniversite kurulması durumunda, farklı hukuki kaynaklara sahip vakıfların da üniversite kurmasına imkan tanınmış olmaktadır. Örneğin bu durumda, kaynağını Lozan Antlaşmasından alan her bir cemaat vakfının da birer üniversite kurabileceği düşünülebilir. Bu çerçevede, özellikle kamuoyunda önemli bir yer teşkil eden Heybeliada Ruhban Okulu meselesi gündeme gelmektedir. Bu sorun, Cemaat vakfına bağlı bir üniversite açtırılarak mı çözülmek istenmektedir? Bu şekliyle, pek çok mülhak ve cemaat vakfı üniversite açmak için müracaatta bulunursa hükümet tarafından nasıl bir yol ve yöntem izlenecektir?